

ככלים לקחת מה שצרכה וכו' ולזאת הסיבה
 צעינה מותר לאדם לחתוך האוכלין לפני
 צמחתו ח"ד.
והיכי תמלא לפי שכליל הוא כן צגד
ישעי' בן בגאון הגר"פ שליט"א עפשטיין
 ירושלים

ידיעות תורניות

חיים חנוך שטיין

הרבנית נחמה שטמפר ז"ל

(קיים לשרטוטי דמותה הרוחנית)

— — — "שקמתי אם ב'ישראל"

(שופטים כ. ז.)

"אם בישראל" מלאת רעננות וערנות היי יצירה ושאיפה לטובת הצבור והפרט — זוהי
 ההגדרה ההולמת את טיבה ומהותה ואת פרשת חייה של הרבנית הצעירה מרת נחמה שטמפר
 ז"ל אשר נקטפה באבי מבחר שנותיה רבי פעלים נעלים, בתאונת דרכים כה טרגית בארה"ב.
 בין החומות שבעיר העתיקה בירושלים נולדה והונכה, מאת הוריה יבדלו לחיים, מאביה
 הגאון הגדול בדורו ר' צבי פסח פרנק הרב ואב"ד בירושלים רכשה את המסירות
 והאהבה לתורה ולהוגים בה ואת רחשי הידידות וההוקרה לאדם "אשר נברא בצלם"; ומאת
 אמה הרבנית ספגה את רגשי האמהות הנעלה לזולתה ולכל נדכא ומר נפש, לפרט ולכלל.
 לפני חמש עשרה שנה, שנתים אחרי חתונתה, חגרה לארצות הברית עם שני ילדיה
 הפעוטים אל בעלה הרב ר' אליהו דוד שטמפר, נכדו של ר' יהושע שטמפר ז"ל ראש מיסדי
 פתח-תקוה. כאן מצאה כר נרחב לפתח כשרונותיה ולעסקנותה הצבורית המסועפת. היא היתה
 "אשת חבר" במובן המעולה לבעלה הרב בעניני הרבנות והמשפחה, והרוח החיה בכל ענפי
 הפעולות הצבוריות והסוציאליות. כאן נפתחו לפניו אופקים רחבים להתגלות כשרונה הדברני
 הנאומי המצוין, רב תכן, העמקה ועממיות עסיסית. כל נאום ונאום שלה היה יוצר מאורע בחיי
 הצבור היהודי. בנאומיה הרבים בין באידיש ובין באנגלית ששלטה בה באופן משובח גם
 במובן הספרותי, היתה מתבלת בפסוקי המקרא במאמרי חז"ל ובדברי אגדה, מרתקת את לבות
 אלפי שומעיה ומלבה בהם את הזיק העמום לתורה ולמסורת שכל כך הגתה בהן, ולמרות היותה
 מטופלת בגדול שני בניה ובחנוכם כאם מסורה, מצאה תמיד זמן להתמסר לענינים צבוריים
 חשובים. היא תפסה מקום ראשון בעסקנות בעניני החנוך, בצרכי טפול בחולים ובשאר ענפי
 העזרה הסוציאלית. גולת הכותרת של פעליה הצבוריים, היתה התמסרותה הנפשית להסתדרות
 "הדסה", לבנין ארץ ישראל בהקפו הרחב וביחוד לצרכי הישוב הישן ומוסדותיו.

היא נחנה בלב זהב. והלב הזה היה משתתף וערני לצרכי הכלל והפרט למצוקות היחיד והצבור. ואת הכל פעלה בהצנעה ובלי פרסום כל שהוא. מדת ענותנות זו היתה טבועה כחותם במעמקי לבה הטהור, ומטבעה לא היתה מדברת על עצמה מאומה, תמיד הפליגה בשבח זולתה ואת מעלותיה הנעלות היתה מסתירה. תכן שמה, נחמה, לזה אותה בכל מהלך חייה: היא היתה נחמה ומקור עדוד לכל נדכא ולכל מרת-נפש.

כשנת התרפ"ט, חדשים אחדים לפני פרץ הפרעות בארץ-ישראל, באה ארצה לבקר את הוריה ומשפחתה בירושלים. כמו עיניה ראתה את טבח הדמים. ספגה אל לבה את כוס היגונים ופעלה ועזרה לנפגעי הפרעות בכל מה שהיה לאל ידה. היא שבה אחרי תם הפרעות לארצות הברית, בנשאה בחיבה את נטל המרירות ועלבון עמה. שמה התמסרה ביתר עז ומשנה מרץ לעורר את הלבבות הנרדמים בארצות הברית, ועשתה נפשות למען בנין ארץ-ישראל ותחיתה הרוחנית המסורתית. הרבנית נחמה היתה יושבת-ראש של הסתדרות "הדסה" המחוזית ואת כל מעיניה הקדישה לטובת הישוב העברי בארץ ישראל לכל תופעותיו.

לפני שנה, השנה השלישית למאורעות הדמים בארץ ישראל, בקרה הרבנית נחמה שוב את הוריה בירושלים. היא חקרה ודרשה והתענינה בצרכי הישוב ובכל מוסדותיו, בלתה למעלה מחודש ושוב לארצות הברית בעיר עקרון מקום מגוריה. וכמשפטה היא שלחה שוב כספים לכמה מוסדות עזרה חשובים ומוסדות תורניים, מהישוב הישן, והתמסרה כדרכה לעניני "הדסה" — מרכז פעולותיה הצבוריות.

ואופיני הדבר עד כמה ידעו להעריך את אישיותה גם חוגי השלטונות בארצות הברית. בשובה לפני שנה כאמור למעלה, לעיר עקרון בארצות הברית, הודיע הרדיו הממשלתי על דבר שובה בשלום ואחל לה הצלחה רבה ועבודה פוריה בעסקנותה הצבורית החשובה.

כל מודעיה נצאו לה גדולות. היא עלתה ונתעלתה בשבלי הצלחתה הצבורית. שמה הטוב הלך לפניו בכל מקום ומצא מסלות אל לבב ההמונים. והנה בעצם עלייתה הצבורית ושגשוג הצלחתה כאישיות — שקעה לפתע שמשה בלא עת.

— בשילהי חודש סיון כ"ו בו, בשנה שעברה התרפ"ט, הוזמנה הרבנית לנאום באספה צבורית גדולה בבוסטון בנוגע לעניני עזרה סוציאלית מקומית. לדבר מצוה זאת נסעה מתוך מצב רוח טוב ומרומם במכונית שלה יחד עם שתי חברותיה העסקניות. בהגיעה עד הגשר הגיחה פתאם לקראתה מכונית שניה והתנגשה בה. שתי המכוניות נהפכו והרבנית נחמה יחד עם חברתה הנאמנה נספו במקום ללא הוציא הגה... גם "כמותן לא נפרדו". בת-צחוק נשאר מרחף על שפתותיה של הרבנית נחמה בהיותה מוטלת בלי נשמת חיים... היא היתה פאר המשפחה ומשוש כל חברתה — ובמותה, הועם ופג הכל.

במסירות נפשה, בפעליה הצבוריים הנעלים אשר הנציחו את שמה ואת זכרה היקר, ימצאו בא הוריה ומשפחתה השכולים בעלה ושני בניה גדולי הכשרונות ההולכים בדרך אשר התוות להם — תנחומין ואמץ להתגבר על אבלם הכבד.

יהיה זכרה הנעלה מבורך לעולמים!